

Titel: De schaduwen over de stad

Mijn naam is David, en ik ben elf jaar oud. Ik woon in Amsterdam, in een klein huis aan een smal straatje vlakbij de gracht. Vroeger was alles hier gezellig: mijn vrienden speelden op straat, de markt was altijd druk en de geur van versgebakken brood kwam uit de bakkerij. De wereld leek simpel en veilig, maar sinds de Duitsers hier zijn, voelt alles anders, alsof de zon wel schijnt maar er altijd een donkere schaduw over de stad hangt.

Elke ochtend word ik wakker met een zwaar gevoel in mijn maag. Mijn moeder is meestal al bezig in de keuken, brood te snijden en thee te zetten. Mijn vader zit stilletjes bij het raam en kijkt naar de straat, alsof hij probeert te zien wat er komen gaat. We durven nauwelijks te praten over wat we buiten horen, want soms luisteren burens mee, en je weet nooit wie een verrader kan zijn.

Op een ochtend, terwijl ik mijn boterham at, hoorde ik harde stemmen buiten. Soldaten in uniform stonden bij het huis van de burens, schreeuwden, duwden mensen en haalden iedereen mee die ze konden vinden. Mijn hart bonsde in mijn borst en ik voelde een knoop in mijn maag. Mijn moeder pakte mijn hand en trok me snel naar de keukenhoek. Ze fluisterde dat we stil moesten zijn en dat we moesten hopen dat ze ons niet zouden vinden. Mijn vader keek bezorgd uit het raam, maar hij zei niets.

De dagen erna veranderde alles. Elke ochtend luisterden we naar het geluid van laarzen op de straatstenen en stemmen die namen riepen. Soms hoorde ik de huilende mensen die in vrachtwagens werden geduwd, en dan kroop ik in een hoek van ons huis en probeerde ik niet te denken aan wat er met hen zou gebeuren. Mijn ouders probeerden sterk te blijven, maar ik zag de angst in hun ogen en voelde dat ook ik bang werd, bang voor een stad die ineens vol gevaar leek.

Mijn beste vriend, Ruben, die altijd naast me woonde, was opeens verdwenen. Niemand wist waar hij heen was gebracht. Ik voelde een lege plek in mijn hart en ik miste onze spelletjes op straat. We durfden niet meer buiten te spelen zoals vroeger. Soms fluisterde mijn moeder over onderduikplekken, maar het was gevaarlijk om erover te praten. Mijn vader zei dat we moesten wachten en ons best moesten doen om ons klein en stil te houden.

Elke avond zaten we stil in ons huis, luisterend naar de stilte die soms gebroken werd door het geluid van laarzen of het schreeuwen van mensen in de verte. Ik probeerde te slapen, maar de beelden van de mensen die werden meegenomen, brandden zich in mijn hoofd. Een meisje viel ooit tijdens een razzia en de soldaten pakten haar ruw op. Ik had willen helpen, maar ik kon niet bewegen van angst. Sindsdien durf ik nooit meer alleen naar buiten te gaan.

Ondanks alles probeerde mijn familie ons leven zoveel mogelijk voort te zetten. Mijn vader leerde me stiekem nieuwe woorden in het Hebreeuws en vertelde verhalen over

onze voorouders. Mijn moeder zong zachtjes joodse liederen, zodat de angst even werd verdrongen door iets warm en vertrouwd. Op vrijdagavond staken we kaarsen aan voor sjabbat en baden we, zoals we altijd deden, voor vrede en bescherming. Het voelde raar om te bidden terwijl buiten de wereld zo gevaarlijk was, maar het gaf ons een klein gevoel van hoop.

Soms probeerde ik met mijn oudere zus Sara kleine spelletjes te spelen in de woonkamer, of ik tekende in een schriftje wat ik zag vanuit ons raam. Ik tekende huizen, de grachten en bomen, soms ook de schaduwen van soldaten, maar nooit de mensen die werden meegenomen, want dat was te verdrietig om op papier te zetten. Het tekenen hielp me een beetje om te ontsnappen aan de angst in mijn hoofd, al was het maar voor een korte tijd.

Op een koude ochtend, toen de zon nog niet op was, hoorde ik het geluid van laarzen dichterbij dan ooit. Mijn moeder trok ons snel weg van het raam en fluisterde dat we ons moesten verstoppen in de kast. Mijn hart klopte in mijn keel en ik probeerde niet te ademen, maar ik voelde dat ik bijna niet meer kon. De soldaten gingen van deur tot deur, en ik kon het geschreeuw horen door de muren heen. Toen ze eindelijk weg waren, durfde ik pas weer te bewegen. Mijn handen trilden nog urenlang van de angst.

Toen we na een week een nieuwe buurman ontmoetten, een oudere man genaamd meneer Cohen, vertelde hij ons voorzichtig over een onderduikplek. Hij had een oude schuur achter zijn huis die leeg stond en verborgen was voor nieuwsgierige blikken. Mijn ouders luisterden aandachtig, hun ogen vol hoop en angst tegelijk. Die nacht, na lang beraad, besloten we dat we een plan moesten maken om onszelf en misschien Ruben te beschermen.

De weken erna waren spannend en eng. Mijn ouders leerden me hoe ik stil moest zijn, hoe ik snel moest reageren als er iemand aan de deur klopte en wat ik moest zeggen als iemand vroeg of we alleen woonden. Soms gingen we 's nachts naar de schuur van meneer Cohen, waar we ons verstopten, en ik voelde hoe mijn hart bonkte van spanning en angst. Maar daar voelde ik ook een vreemd soort vrijheid: we waren even weg van de gevaarlijke straat, veilig in een plek waar niemand ons zomaar kon vinden.

Ondanks alles probeerde ik te blijven hopen. Elke dag dat we leefden was een overwinning op de angst. Ik leerde dat moed niet betekent dat je niet bang bent, maar dat je doorgaat, zelfs als je bang bent. Mijn ouders leerden me dat hoop het belangrijkste wapen is dat we hebben, en dat zelfs in het donker een klein lichtje de angst kan verdrijven.

Langzaam, heel langzaam, begon ik te begrijpen dat onze wereld nooit helemaal hetzelfde zou worden, maar dat we nog steeds konden dromen, lachen en liefhebben, ook al was het moeilijk. De schaduwen over de stad waren altijd aanwezig, maar ik leerde dat het belangrijk was om niet toe te geven aan de angst.

Op een dag, terwijl ik uit het raam keek en de zon langzaam over de gracht scheen, dacht ik aan Ruben, mijn vrienden, de mensen die waren verdwenen, en aan iedereen die we verloren hadden. Ik voelde een traan over mijn wang rollen, maar ik glimlachte ook een beetje, omdat ik wist dat zolang we hoop hadden, er een dag zou komen waarop de stad weer vol leven en geluid zou zijn, en dat de schaduwen langzaam zouden verdwijnen.